

JACOB-ROELANDSLYCEUM

Fraudeprotocol Jacob-Roelandslyceum d.d. 2019

Tot dat het bewezen is dat het fraude is, spreken we over onregelmatigheid.

Inhoud

1. Relevante wetgeving fraude	2
2. Belang van identificeren van fraude.....	2
3. Verschillende vormen van fraude	2
4. Procedure indien er een onregelmatigheid wordt vermoed.....	3
4.1 Procedure niet-ED-toetsen	4
4.2 Procedure rondom ED-toetsen	5
5. Mogelijke maatregelen wanneer fraude is vastgesteld.....	7
6. Literatuurlijst.....	7
7. Bijlagen	8
Bijlage 1: verschil toetsberoepscommissie en examencommissie	8
Bijlage 2: voorbeelden van fraudevormen	9

1. Relevante wetgeving fraude

Voor eindexamenkandidaten is het eindexamenbesluit VO (2019) artikel 5 van belang. Op dit artikel zijn de maatregelen uit dit fraudeprotocol gebaseerd. Bij niet-ED-toetsen mag er van artikel 5 worden afgeweken.

2. Belang van identificeren van fraude

Het Jacob-Roelandslyceum vindt het van waarde om fraude te identificeren, omdat hiermee de integriteit van de school, het vertrouwen in de leerling en de waarde van opleiding in het geding is. Toetsing maakt leren zichtbaar voor leerlingen en docenten. Als er sprake is van fraude kan er geen betrouwbaar oordeel worden verschaft over de (wettelijke) kennis of vaardigheden van de leerling. Het is in het belang van de school om een duidelijke boodschap te verschaffen waarin duidelijk wordt dat het JRL fraude niet tolereert en dat toetsing nauwlettend wordt bewaakt.

De procedure biedt richtlijnen zoals beschreven in dit protocol om:

- Op transparante wijze te controleren op fraude;
- Gestructureerd en op eenzelfde wijze te handelen bij een vermoeden van fraude;
- Maatregelen op te leggen waar nodig;
- Werkwijzen te formuleren voor preventie van fraude.

Het fraudeprotocol wordt gecommuniceerd met belanghebbenden, zoals docenten, leerlingen, ouders en examinatoren.

3. Verschillende vormen van fraude

Tot bewezen is dat er sprake is van fraude, spreken we over onregelmatigheid.

Onder fraude en plagiaat verstaan wij het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.

Ter verduidelijking van de definitie gebruiken we onderstaande lijst van voorbeelden, deze lijst is niet uitputtend:

- Gedurende een toets/examen spieken. Mocht iemand (bewust) de gelegenheid bieden tot spieken, is deze persoon medeplichtig aan fraude;
- Het laten ondertekenen van een verslag en/of resultaat door een niet bevoegd persoon;
- Tijdens het toetsmoment in bezit zijn van hulpmiddelen (voorgeprogrammeerde rekenmachine, mobiele telefoon, boeken, syllabi, aantekeningen etc.), waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan;
- Het door een ander persoon dan de leerling laten maken van een toets/werkstuk;
- Het in bezit zijn van vragen en/of antwoorden, die niet vertrekt zijn door de school, voorafgaand aan de datum of het tijdstip van het toetsmoment;
- Het vervalsen van interviews, resultaten en/of enquêtes.

4. Procedure indien er een onregelmatigheid wordt vermoed.

Een onregelmatigheid wordt waargenomen

Voorafgaand aan uitvoering van de procedure wordt de onregelmatigheid waargenomen. Hieronder staan per situatie de vereiste handelingen beschreven. Voor de volledigheid zijn deze handeling ook opgenomen in de procedure.

Tijdens de toets

Wanneer een onregelmatigheid wordt waargenomen, informeert de surveillant de leerling hierover. De leerling maakt de toets af. Als er sprake is van een onrechtmatig hulpmiddel wordt dit afgenomen en door de surveillant na afloop van de toets naar de afdelingsleider gebracht. De surveillant noteert op de toets en het omslagblad:

- De onregelmatigheid;
- Bij welke onderdeel de leerling is;
- Het tijdstip;
- Indien van toepassing: een beknopte beschrijving van het onrechtmatig hulpmiddel.

Tijdens nakijken verslag/toets

Wanneer een onregelmatigheid wordt waargenomen, mag het werk wel worden nagekeken, maar er kan nog geen beoordeling aan toegekend worden (geen cijfer toekennen) totdat onderzocht is of er sprake is van fraude. De onregelmatigheid wordt genoteerd, hierna treedt de fraudeprocedure in werking.

Er zijn grote overeenkomsten tussen de procedures betreffende ED- en niet-ED-toetsen, maar er zijn enkele verschillen door de gestelde wettelijke kaders. Voor niet-ED-toetsen ligt de beslissingsbevoegdheid bij de betreffende afdelingsleider. Voor ED-toetsen ligt de beslissingsbevoegdheid bij de examencommissie.

4.1 Procedure niet-ED-toetsen

Acties	Door wie	Tijdspad
1. Waarneming		
Tijdens toets Wanneer een onregelmatigheid wordt waargenomen informeert de surveillant de leerling over hetgeen waargenomen wordt. De leerling maakt hierna de toets af. De surveillant noteert de onregelmatigheid, bij welke onderdeel de leerling is en het tijdstip. Als er sprake is van een onrechtmatig hulpmiddel wordt dit afgenomen en door de surveillant na de toets naar de afdelingsleider gebracht. Tijdens nakijken verslag/toets Wanneer een onregelmatigheid wordt waargenomen wordt de toets verder nagekeken, maar wordt genoteerd wat de onregelmatigheid is.	Surveillant, docent, betrokkene	Onmiddellijk
2. Melden		
Wanneer er een onregelmatigheid wordt geconstateerd moet deze schriftelijk gemeld worden aan de afdelings-leider van het betreffende leerjaar en de docent.	Surveillant, docent, leerling, afdelingsleider, coördinator	Onmiddellijk
3. Onderzoek		
De afdelingsleider bespreekt de onregelmatigheid met de betrokkenen	Afdelingsleider en personen zoals leerling, surveillant, docent	
Wanneer nodig worden betrokken schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek.	Surveillant, docent en afdelingsleider	
In dit gesprek wordt nader op de onregelmatigheid ingegaan. De betrokkenen * worden gehoord (Wat, waar, wanneer, wie, waardoor)		
4. Uitkomst/besluit		
De afdelingsleider neemt een beslissing en stelt een passend besluit vast. Mogelijke maatregelen staan vermeld in hoofdstuk 5 van het fraudeprotocol.	Afdelingsleider en docent	
5. Informatie aan betrokkenen		
Docent of afdelingsleider deelt het besluit aan de betrokkenen mee.	Afdelingsleider en docent	
6. Vervolg		
Er wordt met de leerling besproken wat het vervolg moet zijn. Een leerling mag altijd in beroep gaan. Wanneer er sprake is van nieuwe informatie kan er gewezen worden op de mogelijkheid van beroep.	Afdelingsleider	

4.2 Procedure rondom ED-toetsen

Acties	Door wie	Documenten	Tijdspad
1. Waarneming			
Tijdens toets Wanneer een onregelmatigheid wordt waargenomen, informeert de surveillant de leerling over hetgeen waargenomen is. De leerling maakt de toets af. De surveillant noteert de onregelmatigheid, bij welk onderdeel de leerling is en het tijdstip. Als er sprake is van een onrechtmatig hulpmiddel wordt dit afgenomen en door de surveillant na de toets naar de afdelingsleider gebracht. Tijdens nakijken verslag/toets Wanneer een onregelmatigheid is waargenomen, wordt er verder nagekeken en genoteerd wat de onregelmatigheid is.	Surveillant, docent, betrokkene		Onmiddellijk
2. Melden			
Wanneer er een onregelmatigheid wordt geconstateerd moet deze schriftelijk gemeld worden aan de examencommissie door de afdelingsleider en/of surveillant.	Surveillant, docent, leerling, afdelingsleider, coördinator		Onmiddellijk
3. Onderzoek			
De onregelmatigheid wordt besproken binnen de examencommissie.	Examencommissie		
Wanneer nodig worden betrokken (schriftelijk) uitgenodigd voor een gesprek.	De voorzitter en minimaal één lid van de examencommissie	Brief	
In dit gesprek wordt nader op de onregelmatigheid ingegaan. De betrokkenen * worden gehoord (Wat, waar, wanneer, wie, waardoor)			
Van het gesprek wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt naar de leden van examencommissie en de betrokkenen verzonden.			
4. Uitkomst/besluit			
De Examencommissie bespreekt de verslagen en stelt een passend besluit vast. Wanneer nodig wordt er om meer bewijsmateriaal gevraagd en/of onderzoek naar het huidige materiaal gedaan. Mogelijke maatregelen staan vermeld in hoofdstuk 5 van het fraudeprotocol.	Examencommissie		

5. Informatie aan betrokkenen			
• Het besluit van de Examencommissie wordt aan de betrokkenen medegedeeld. • Bij de mededeling aan de betrokkenen kan er gewezen worden op de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de rector. • Een kopie van het besluit wordt toegestuurd aan de voorzitter van de examencommissie.	Voorzitter van de examencommissie		
6. Vervolg			
Er wordt met de leerling besproken wat het vervolg moet zijn.	Voorzitter van de examencommissie		

5. Mogelijke maatregelen wanneer fraude is vastgesteld

Wanneer vastgesteld is dat de onregelmatigheid een fraudezaak betreft, zal een van de onderstaande maatregelen worden opgelegd. Het vaststellen van de maatregel gebeurt door de afdelingsleider of examencommissie en wordt in de vergadering van de betreffende commissie gerapporteerd.

Wanneer fraude geconstateerd is, wordt na afloop van de procedure altijd melding gemaakt van de fraude. Dit wordt gedaan in magister door de afdelingsleider, mentor en/of betreffende commissie. Deze melding is beschikbaar voor leerling, ouders, mentor en afdelingsleider.

Afhankelijk van de ernst van de fraude zijn de volgende maatregelen mogelijk. De maatregelen variëren in gradatie van berisping tot het beëindigen van de studie. De maatregelen zijn gebaseerd op de maatregelen die de overheid aanbiedt als opties in het eindexamenbesluit VO (2019).

Mogelijke maatregelen

- a. Waarschuwing met gesprek. Als de toetsing niet in gevaar is gekomen door het voorval kan hiermee worden volstaan. De berisping zal worden gemeld aan ouders en worden opgenomen in het leerlingendossier. Bij het opnieuw plaatsvinden van fraude zal zwaarder worden gestraft, waarbij deze berisping in acht wordt genomen.
- b. Ongeldig verklaren van het toetsmoment. Zodra niet kan worden gegarandeerd dat de fraude het toetsmoment niet heeft beïnvloed, kan de toets ongeldig worden verklaard. De leerling moet dan zijn eerstvolgende herkansing opgeven om de toets opnieuw te maken.
- c. Afkeuren van opdracht. Wanneer er sprake is van plagiaat kan de opdracht worden afgekeurd, waarna de leerling binnen afgesproken tijd een nieuwe opdracht zal moeten inleveren.
- d. In het geval van een niet-ED-toets, ED-toets, rekentoets en eindexamen bestaat tevens er de mogelijkheid tot het toekennen van het cijfer 1. Deze optie is niet in overeenstemming met de visie van de school, maar kan gebruikt worden indien de omstandigheden het vereisen. Hierbij kan gedacht worden aan het op tijd in orde krijgen van PTA voor deelname aan het eindexamen.
 - i. Tevens kan opgelegd worden dat het recht op herkansen van de '1' vervalt indien er fraude is vastgesteld.

Optie e. is alleen een mogelijkheid voor leerlingen in de bovenbouw.

- e. Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd toetsmoment in door de directeur onderwijs aan te wijzen onderdelen.

6. Literatuurlijst

ECRO. (2015). *Procedure en protocol 21*.

Eindexamenbesluit VO. (2019, 1 1). Opgeroepen op 28 4, 2019, van Overheid wettenbank: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/2019-01-01>

Jacob-Roelandslyceum. (2017). *Toetsbeleidsplan 2017-2019*. Boxtel.

7. Bijlagen

Bijlage 1: verschil toetsberoepscommissie en examencommissie

De school kent naast een examencommissie een toetsberoepscommissie. Beide commissies worden hieronder toegelicht.

Toetsberoepscommissie

In eerste instantie worden alle bezwaren, klachten en verzoeken omtrent de summatieve toetsen die afgenomen worden in de onderbouw en uit de bovenbouw indien de toetsen geen deel uitmaken van het schoolexamen afgehandeld door de afdelingsleider. Wanneer een leerling, ouder en/of docent in beroep gaat, verschuift deze verantwoordelijkheid van de afdelingsleider naar de toetsberoepscommissie.

Ze monitort de aard van de verzoeken en klachten en maakt hiervan een jaarverslag.

De toetsberoepscommissie bestaat uit de directeur onderwijs, twee afdelingsleiders (een uit de OB en een uit de BB), twee leden van de toetscommissie (een uit de OB en een uit de BB).

Examencommissie

Deze commissie behandelt verzoeken en klachten van leerlingen of docenten rondom examendossiertoetsen en het centraal examen.

Ze monitort de aard van de verzoeken en klachten en maakt hiervan een jaarverslag.

De examencommissie bestaat uit de directeur onderwijs, de eindexamensecretaris, de twee afdelingsleiders bovenbouw en de decaan.

Bijlage 2: voorbeelden van fraudevormen

Fraude kan onderverdeeld worden in verschillende categorieën (ECRO, 2015), die hieronder zijn uitgewerkt in tabel 1.

Tabel 1: fraudecategorieën

Fraudecategorie	Voorbeeld(en)
Afkijken	- Tijdens het toetsmoment in het bezit zijn van hulpmiddelen (Voorgeprogrammeerde rekenmachine, mobiele telefoon, boeken, syllabi, aantekeningen e.d.), waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan - Tijdens het toetsmoment afkijken of uitwisselen van informatie
Persoonsverwisseling	- Zich tijdens het toetsmoment uitgeven voor iemand anders - Zich tijdens het toetsmoment door iemand anders laten vertegenwoordigen
Voorkennis	- Zich voor de datum of het tijdstip waarop het toetsmoment zal plaatsvinden, in het bezit stellen van de opgaven van het desbetreffende toetsmoment
Veranderen	- Het aanpassen, uitbreiden of veranderen van een toetsonderdeel nadat het is ingeleverd voor definitieve beoordeling - Fingeren van onderzoeksresultaten/verzinnen van niet bestaande personen.
Plagiaat	- Het gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding; - Het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat tekst letterlijk van een andere auteur is overgenomen, zelfs indien een correcte bronvermelding is opgenomen; - Het parafraseren van de inhoud van andermans teksten zonder voldoende bronverwijzingen; - Het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare tekst voor opdrachten van andere toetsonderdelen; - Het overnemen van werk van medeleerlingen en dit laten doorgaan voor eigen werk; - Het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling of die (al dan niet tegen betaling) door iemand anders zijn geschreven.